

Postnina plačana v gotovini.

Posamezna številka 1 Din.

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsako soboto in stane s poštino vred za celo leto 40 Din, za pol leta 20 Din, za četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
....
Oglasi:
 cm stane 1 Din
Oglasi za celo stran, za 1/2 in za 1/4 strani stanejo 75 para za 1 cm
Pri večkratni objavi primeren popust

17. številka.

Murska Sobota, dne 14. julija 1923.

I. leto.

Militaristi.

Pravimo, da nismo. Drugi pa pravijo, da smo. Da, do neke meje smo za vojaštvo, za armado tudi mi, ki presegamo na program narodnega socializma. In ni treba, da se sramujemo tega priznanja. Nasprotno, s tem dokumentiramo javno, da nismo demagogi, ki bi imeli na programu zapisano z rdečimi črkami: „Dol z vojsko, ne treba nam je!“; dočim bi na drugi strani ustanavljali razne bojne organizacije, ki bi za enkrat še neoborožene, imele namen, ob kaki ugodni nočni priliki napraviti prevrat in vreči obstoječi državni in družabni red. Priznavamo jasno in javno, da nismo proti državnim obrambnim silam in proti izdatkom za nje, ako in v kolikor so ti res potrebne. Še odločneje pa izjavljamo, da smo proti temu, da se v vojne in vojaške svrhe investira tako gorostasne vsote, ki niso v nobenem razmerju z narodnim premoženjem Jugoslavije in zlasti v nikakem razmerju z davčno močjo po dolgotrajni vojni izmozganega naroda.

Novi vojaški zakon in državni proračuni pa nam govore, da je pri nas v Jugoslaviji le preveč militarizma. 18 mesečno aktivno službovanje res ni predolgo, ako se pomisli, da imajo nekatere velesile še vedno 3letno vojaško službeno dolžnost. Toda, ako se vpošteva, da so to države z dobro valuto, ki jim ni treba še le urejevati in popravljati na stotine in stotine kilometrov dolge, često razdrapane železniške proge, ki jim ni treba znova zgraditi in popravljati na tisoče v vojni razbitih in razpalih hiš, potem si moramo odkrito priznati, da sega program vojnega ministarstva predaleč, da so izdatki za vojsko previsoki. Trebalo bi pač znižati število stoječe vojske s tem, da se skrajša službeni rok v kadru, vsaj za neko prehodno dobo, dokler se gospodarsko ne okrepimo. Čemu pozivati v kader tiste, ki so že služili 18 mesecev v avstro-ogrski armadi? Morda zgolj zaradi poveljevalnega jezika? To je vendar potratna denarja!

Gospodarska stran vojne politike naše vlade je docela pogrešena. Kaj nam pomaga, če bomo vsi moški znali dobro rabiti moderno orožje, če pa nimamo v državi nobenih večjih tovarn za municijo in zlasti ne puškarn. Kaj nam pomaga, ako imamo v izobilici orožja, če pa nimamo v svoji domovini tekstilnih tovarn niti za prve potrebe; ko nimamo tovarn za zdravila doma skoraj nobenih? Da bi podprli domačo industrijo, ki bi nam v slučaju sile dobavljale v vojni vsak dan neizogibne potrebne predmete, ki za enkrat prihajajo še iz inozemstva, ko bi že davno lahko imeli za marsikatero stroko sami svoje tovarne. Za vse to se vlada malo briga. Vse preveč se nanašamo na pomoč inozemstva in le premalo se postavljamo na lastne noge. Da, in vse to pa niso svetle točke v načrtih naše vojne uprave in naše vlade. Socialisti so danes v skupščini brez vsake moči. Doseči ne moremo ničesar. Zato tudi delavstvo in delavski zastopniki nimajo posebnega interesa na tem, kaj sklepajo v Beogradu radikalci.

Vsekakor pa smo smatrali za svojo dolžnost, da smo se na tem mestu dotaknili v par besedah vprašanja militarizma baš sedaj, ko se stranke v Beogradu borijo za in proti novemu vojnemu zakonu.

Akademija realne gimnazije v Murski Soboti.

Dijaki naše realne gimnazije so na Vidov dan, 28. junija v prostorih kina priredili akademijo. Naši mladi dijaki so to pot pokazali, kaj se da doseči s prizadevanjem in z vnemo, ako je tudi učiteljstvo na pravem mestu. Nagovor ravnatelja g. drja Loharja je bil globoko zasnovan. Petje dijakov je bilo, tako prvovrstno, da je bila v splošnem sodba ta, da takega petja v Murski Soboti še nismo slišali. Ta zbor bi čisto mirno lahko nastopil tudi kje drugod in ne samo v M. Soboti. Slišali smo že marsikateri zbor odraslih, ki našemu gimnazijskemu ni zdaleka ni kos. Zasluga gre tu pred vsem g. profesorju Ančiku, ki je s tem dokazal, da mu je razvoj mladine pri srcu. Deklamacije so bile dobro naučene. Veseloigra Gogolja: „Revizor“, ki smo jo že na raznih odrih ponovno videli, nam je privedla na oder mladino v ulogah mož. Najtežje vloga sta imela Vladimir Škerlak in Fran Horvat. Igrala sta izborna. Nič niso za njima zastali Vinko Časar in Fomec Josip kot Bob in Dobrijskij, Neržima Albert kot sluga, Ferdo Černe kot sodnik in Vilko Novak kot nadzornik sta se krasno uživala v svoji dostojanstveni dve vlogi. Režiser je bil g. profesor Sušnik. Častitati mu moramo, da se mu je posrečilo s to težko rusko igro priti na oder in to ne z odraslimi močmi ampak z dečki, ki so komaj 14. leto prekoračili. Seve le nesebična požrtvovalnost in trdna volja, nekaj doseči, moreta ustvariti tisto potrpežljivost, ki je neizogibno potrebna, da, ako se hoče ustvariti kaj večjega, težjega.

Dne 21. junija so naši gimnazijci pokazali v parku pri javni telovadbi, da so se celo leto pridno vežbali in da njih telovadni učitelj ni malovažil telesne vzgoje naše bodoče prekmurske inteligence. Razstava rizb je pokazala zmožnost profes. Ančika, ki je istočasno v trgovinah Kiraly in Jonas bil razstavil par izredno krasnih akvarelov.

Tako so dijaki naše gimnazije pokazali uspeh celoletnega dela. In ta uspeh ni majhen. Zasluga pa gre predvsem profesorskemu zboru naše gimnazije in pa spretni roki višjega šolskega sveta v Ljubljani, ki se mu je posrečilo, dobiti za M. Soboto baš najboljšo in najdelavnejšo moči. Želeli bi le, da višji šolski svet v Ljubljani še v bodoče kar najbolj čuva nad razvojem naše edinega in prvega kulturnega zavoda v Prekmurju. Iz naše sobočke gimnazije pojdejo za par let prvi prekmurski prvoboritelji Slovanstva in Slovanstva med severne ostanke panonskih Slovanov, da v njih vzbudijo že zamrli čut slovenski.

Dvojen umor v Ljutomeru.

V Ljutomeru biva ruski strojni inženir Ganušov. Zaposlen je pri gradnji železnice Murska Sobota—Ljutomer. Njegova žena Rusinja in njegov 3-letni sinko ter njegov priletni sluga so stanovali z njim v skupnem stanovanju. V noči od minolega petka na soboto inženirja ni bilo doma. Odpeljal se je v Srbijo po opravkih. V soboto jutro je inženirjev sluga naznanil orožnikom, da sta njegova gospodinja in njeni 3-letni sinko umorjena v stanovanju. Takoj nato se je podala komisija na lice mesta. V Ganusovem stanovanju so našli inženirjevo ženo nago in zadavljeno z njeno lastno srajco. Tudi sinček je bil mrtev. Okoli vratu je nosil kos raztrgane brisače, ki je govorila za to, da je bil zadavljen. Inženirjev sluga je izpovedal, da je umora kriv neki ruski kapetan, s katerim je inženirovka imela ljubavno razmerje. Pravil je, da je kapetan prišel okoli 10. ure z Ganusovo ženo domov, namreč v njeno stanovanje. Kapetan mu je naročil, naj zaključí vrata. Nato se je sluga podal k nekemu znancu, da bi imel pričo, da bi potem mogla pričati za prešestvovanje inženirove žene. Kapetan je baje odšel od svoje ljubice skozi okno. Tako opisuje dogodek sluga in zavrača krivdo na kapetana. Toda pri slugi so našli na njegovih prsih in po obrazu praske. Ta govori za to, da se je skom ruval in ni izključno, da mu je njegova gospodinja razpraskala obraz in prsa, ko se je žnjim ruvala. Ali jo je hotel samo umoriti, ali pa jo je zadavil, ko jo je prej posilil ali pa zato, ker se mu ni udala, to še ni pojasnjeno. — Okolnost pa, da je sluga že priletel, govori proti posilstvu. Okoli polnoči so sosedje slišali kričanje iz Ganusovega stanovanja. Kapetan se zagovarja, da je že mnogo pred polnočjo odšel iz stanovanja inženirke in da mu je sluga še celo odprl večna vrata. Sodišče je obdržalo kapetana in slugo v zaporu. Ko se bo moglo zaslišati odsotnega inženirja Ganusa, tedaj se bo morda dalo ugotoviti, v kaki zvezi se nahaja inženir Ganus sam s to rodbinsko žaloigro. Morda bo on pojasnil, ali je naročil slugi samo to, naj pazi na ženo, če bo nezvesta, ali pa mu morda ni kaj več naročil.

Domače vesti.

Murska Sobota. Naše prireditve. Društvo „Sokol“ je nudilo občinstvu v zadnjem času dve izvrstno uspeli prireditvi. Dne 23. in 24. junija se je uprizoril „Volkašin“, narodni igrokaz z godbo in petjem. Igra, ki je izvirno slovensko delo znanega pisatelja Milčinskega, je sicer enodejanka, a je režija tokrat iz njo napravila dve dejanji ter vse odmore spretno izpolnila s koncertnimi točkami pod vodstvom g. drja Škerlaka, kojega temeljito delo poznamo že iz prejšnjih prireditev. Pred predstavo je pod vodstvom gosp. Hočevarja nastopilo po šest članov moškega in ženskega sokolskega naraščaja, k

so vaje, naštudirane za župni zlet naraščaja v Ptuj, izvajale na odru zares dovršeno. Kombinacija telovadnega nastopa s koncertnim in gledališkim programom je že na sebi posrečena misel. Uprizoritev „Volkašina“ samega je uspela sijajno, ker so bile tudi vloge dobro razdeljene. Kmečka svadba v okvirju narodnih popovk je občinstvo naravnost navdušila, priče je s svojim krasnim glasom pripravil poslušalcem izvanreden užitek. Celotni ostali zbor se je tako v igri kakor v petju držal zelo dobro, tako, da je prizor dobil značaj harmoničnega dejanja. — Po odmoru kratkih 14 dni pa se je pokazal „Sokol“ zopet minolo nedeljo, dne 8. julija pri javnem nastopu, ki se je vršil dosedaj vsako leto v tej dobi. Brezhibni potek te velike letošnje prireditve priča o izborni organizaciji in disciplini, ki vlada v tem društvu in ki je bila gotovo potrebna, da se je delo v takem obsegu izvršilo v neverjetno kratkem roku. Imenovala se niso imena, slišal nisi ne o trudu predpriprav, ampak videl si le mravlično delo vsepovsod, ki je mogoče zopet le, ako služijo poedini kot enota nekemu vzvršenemu cilju, neki lepi ideji: mladino in narod moralno in telesno krepiti. Naši „Sokoli“ so tudi letos pod vodstvom neumorno delavnega načelnika g. Hočevarja želi za svoje letoletno delo zasluženo zahvalo. Njih nastop, tako odraslih kot dece je bil prožen in poln mladeniškega ognja, ki se je kazal pri vsakem gibu in koraku. Gojenke in moški naraščaj so izvajali župne vaje in tako člani in članice župne proste vaje za leto 1923. Zelo lepe so bile skupne vaje članov in članic. Nikakor ne smemo pozabiti članov „Sokola“ iz Gornje Radgone in iz Ljutomera, ki so v prav znatnem številu prihiteli v našo prekmursko „glavno mesto“ in taki s svojim sodelovanjem pripomogli k popolnemu uspehu prireditve. V Murski Soboti nastanjena infanterijska četa je izvajala zanimive vaje s puškami, ki jih je sestavil g. Hočevar. Vojaštvo je pokazalo, kaj se da doseči, ako so na pravem mestu njegovi voditelji. Pogrešali smo pa vojaštvo pozneje pri prosti ljudski zabavi. Vojak naj se v svojem prostem času udeležuje raznih naših prireditev, naj pride v stik z našim ljudstvom, naj se suče v naši družbi. Nam treba ne le discipliniranega ampak tudi inicijativnega vojaštva. Naša infanterijska četa pa je sicer pridno sodelovala in zlasti imela mnogo posla s pripravljalnimi deli. Zahvalo torej treba izreči njim vsem, zlasti pa še komandirju gosp. kapetanu Stojanoviču in g. podporučniku Jakočič. Vaje na orodju so bile raznovrstne. Imeli smo priliko, videti marsikatero težko vajo. Izmed starejših telovadcev smo opazili brata Rusa iz Gornje Radgone, ki je pokazal par naravnost vratolomnih vaj na orodju. Pa tudi med mlajšimi smo zasledili nekaj izbornih telovadcev. Za zabavo mladine sta skrbela plesišče in ciganska godba, žejnim se je streglo po šotorih, lačnim pa je potolažil želodče „klobasičar“ s svojimi družicami. Tudi kavarna je imela svoj šotor. Izredno lepo vreme je prineslo v celo prireditve dobro razpoloženje med vse navzoče ki je bilo tem večje, ko se je izvedelo, da je tudi gmotna stran prireditve uspela. Obisk je bil številen, prišlo je tudi precej naroda iz okolice, da vidi, kaj znajo Slovenci. In kakor smo slišali iz ust pre mnogih: ni jim bilo žal, da še prišli pogledat.

Murska Sobota. Zaključni venček plesne šole g. Pečnika se je vršil minulo soboto v prostorih g. Dobraja. Obisk ni bil posebno številen. Tembolj je vsakega obiskovalca, zlasti pa še neplesalca zadivil pestri program plesnih točk. Za mladino, željna plesa je bila ta prireditve prijetna zabava, gledalci pa se niso mogli dovolj

načuditi, da se v tej naši mali Murski Soboti kaj takega pokazati. Seve je to predvsem zasluga plesnega učitelja g. Pečnika. Pogled na čardaš in kolo na eni strani ter na shimmy in druge moderne plesne je uveril vsakega nepristranskega opazovalca, da čardaš ni ples, ki bi spadal v salon, zlasti ne, če se ga pleše tako, kakor imajo to v navadi nekateri „naobraženci“ v Murski Soboti navado, ki mislijo, da so napravili veliko uslugo madjarstvu in slavo pridobili madžarskemu narodnemu plesu, ako med plesom razbijajo po tleh kakor neotesani rovtarski drvarji. In to je v M. Soboti na dnevnem redu. Tudi glede kola seljančice bi bilo želeti, da ga na boljših plesiščih nadomesti salonsko kolo. Še nekaj je treba omeniti. Vstopnina je znašala 15 Din za osebo. Ciganska godba je prejela za ta večer dovolj lepo plačilo. Žalibog pa je zopet zapadla v tisto „beračenje“. Tega naš čut ne prenese. Ako se itak plača vstopnina, čemu se potem goste po vrhu še nadleguje z pobiranjem prostovoljnih prispevkov za godbo. Smatramo to za našo domačo kakor sploh za vsako godbo nečastno. Želimo, da se v bodoče tako pobirke opusti, ako je določena vstopnina. Naši pozabljeni Murski Soboti, naši mladini v škodo pa ne bo, ako bo g. Pečnik tak plesni tečaj priredil tudi prihodnje leto.

Okr. glavarstvo v Murski Soboti nas obvešča: Pasja steklina v Prekmurju. Dne 24. junija se je priklatil najbrž iz Ogrske neki dosedaj še nepoznan stekel pes v Gornjo Lendavo in v sosedne občine. Tu je obgrizel kakih 30 psov in pobegnil pr Kuzdobljanju v Burgenland (v Nemško Avstrijo). Dne 28. junija pa je bila ugotovljena pasja steklina pri nekem psu v Moravcih. Štastika že torej šteje 12 slučajev pasje stekline v Prekmurju. Poostreni kontumac še bo trajal radi tega naprej.

Križevci. Zapustil nas je naš splošno priljubljeni poštar in bivši naš občinski tajnik, gosp. Talanyi, doma iz Brezovec. Prevzel je Kreftovo gostilno pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Našemu rojaku, ki je bil vedno odločen Slovenec in ki se je že zlasti takrat, ko je Prekmurje bilo pod Madžarsko, pokazal zavednega Slovenca, ko je v Radgoni govoril na taboru zato, da naj Prekmurje pade pod Jugoslavijo, želimo obilo sreče med brati Slovenci onkraj Mure.

V Prosenjakovcih sta imenovana v občinski gerentski sosvet gg. Josip Vereš in Janes Sočak.

Premovanje konjev v Beltincih. Konjerejski odsek 2. kmetijske družbe za Slovenijo, premovanje konjev za Prekmurje dne 25. julija 1923 v Beltincih. Premovani bodo samo konji mrzlokrvnih pasem in sicer kobile z žrebeti, triletne pripuščene ali nepripuščene in štiriletne pripuščene žrebice, enoletne in dvoletne žrebčke ter enoletni in dvoletni žrebčki, ki obetajo postati dobri plemenjaki. Ti morajo biti opremljeni z živinskimi potnimi listi in legalnimi spuščalnimi listki. Ostali pogoji so itak znani iz razglasov iz prejšnjih let. (Ur. list št. 69 ex 1921.) Da se more obdarovati čimveč konjev, se vabijo prijatelji konjereje in občine, da prispevajo z denarnimi prispevki za premije. Te se naj pošljejo na okr. glavarstvo v M. Soboti ali pa se naj izroči na dan premovanja premovalni komisiji.

Okr. glavarstvo v Murski Soboti nam poroča: Direkcija za gradnjo novih železnic kraljevine SHS v Beogradu nanašanja z aktom od 27. junija 1923, br. 3666, da se gradba železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož nikakor ne namerava ustaviti, ampak nasprotno direkcija stalno forsira sekcijo za gradnjo v Ljutomeru, da dela kar najhitreje. S prora-

čunom za leto 1923/24, ki se sedaj nahaja pred parlamentom, je predviden potreben kredit za dovršenje te železnice. Vesti in govornice o ustavljenju gradbe so torej ne resnične.

Tedenske vesti.

Kako se pri nas štedi! Vojaki iz Makedonije in Srbije služijo v M. Soboti, v Mariboru in v Ljubljani, vojaki iz Prekmurja in iz Slovenije pa v Makedoniji. Tako se potrošijo vsako leto po več sto milijonov že samo za brezmiselne vožnje vojakov iz enega konca države v drugega. Po vrhu izgubijo še vojaki mnogo časa in mesto, da se naučijo čimprej vojaških znanosti in da se izvežbajo, se lepo šetajo na državne stroške sem in tje po državi. Res je, da posameznemu vojaku to baš ne škoduje, če pride kaj po svetu, toda takale potovanja na državne stroške so danes le predrag „špas“ in iz stališča zdravega razuma in iz stališča narodnega gospodarstva je treba takele manipulacije vojnega ministarstva ostro obsoditi. Potem pač ni čudo, če je proračun vojnega ministarstva tako neizmerno visok, da se nam smeje svet in misli, da imamo pol milijona stalne vojske in tudi ni čudo, da so naše železnice, ki po nepotrebem vozijo vojake in častnike „u šetnju“, v tako slabih finančnih razmerah, da si same ne morejo pomagati, ko morajo vsako leto kakih 100.000 vojakov čisto po nepotrebem sem in tje voziti v tako oddaljene kraje. Skrajni čas je že, da se povrnemo k edino pametnemu principu: Vojaštvo naj zvečine služi v kraju, ki je najbližji njegovi domačiji. Potem pa bo tudi vojaštvo samo zadovoljnejše, kakor je danes. In to ne bo v škodo državi.

Socijaldemokratske prireditve v Mariboru so se vršile 30. junija in 1. julija letos. Na tisoče delavcev se je udeležilo slavlja. Vršila se je telovadba telovadnih enot, ki pa ni posebno uspela. Bolj so se postavili pevci. Njih zbori so vzbudili splošno občudovanje. Zlet je bil mišljen kot vsedelavski zlet, pa ni posebno uspel. Ako se pa upošteva, da je delavstvo razcepljeno na mnogo socialističnih skupin in da pripada deloma tudi še raznim drugim političnim strankam, potem seve ne smemo čuditi, ako se skupini v eni sami socialistični stranki organiziranih delavcev ne posreči spraviti na noge vse, kakor bi to bilo z delavskega stališča želeti. Morda pa bo izlet, ki se vrši prihodnje leto v Ljubljani, bolj uspel.

Davke so že pošteno zvišali, nešteto javnih nameščencev so že vrgli na cesto, preostalim nameščencem pa še do danes vendarle niso zvišali plač. Menda si mislijo gospodje v Beogradu: sedaj je itak vroče in človeku je treba le malo jedi in le malo obleke in zato zadostuje državnemu uradniku za enkrat to kar dobiva.

Smrt v valovih Drave. Župnika Volčič iz Brezna in Baznik od Sv. Trojice v Halozah, novomašnik Ribič iz Brezna in bogoslovec Deržečnik z Janževega vrha so se prejšnjo nedeljo ponoči peljali čez brod v Breznu. Deroča Drava pa je odtrgala vrv (vože) in odnesla brod, ki se je razbil na neki skali. Brodar se je rešil, vsi trije duhovniki in bogoslovec pa so izginili v valovih Drave, ki je vsled hudega deževja sila narasla. Krivda zadene lastnika broda, da je ob tako narasli vodi sploh vozil. Drava je pri Breznu tudi pri nizkem stanju vode sila deroča, ker ima velik padec. Tako velike nezgode na Dravi ljudje ne pomnijo.

Velika vročina vlada v mnogih naših krajih. Vremenske postaje pa napovedujejo

zopet deževno vreme. To nestalno vreme, enkrat dež, takoj zopet solnce in nato zopet dež, vse to je menda v zvezi z bruhanjem vulkana Etna v Siciliji (Italiji), ki se še vedno ni umiril in bruha naprej.

V zdravilišču Rogaška Slatina se dajo v zakup 2 restavraciji, 1 kavarna, 2 hotela, slaščičarna, delikatesna tvgovina, več trgovinskih paviljonov.

V konjeniško podčastniško šolo v Subotici se sprejme 120 mladeničev v starosti od 17—20 let. Prošnje je vložiti do 20. t. m. na pisarno konjeniške podčaste šole v Subotici.

Jugoslovanska gasilska zveza „Ljubljana“ ima svoj občni zbor jutri ob pol 11. uri v Mestnem domu v Ljubljani. Tega dne se vrši velika ter težka vaja gasilcev na trgu sv. Jakoba. Delovale bodo tudi avtomobilne brizgalnice.

Važno za izseljence v Ameriko. Policijski oddelek okrajnega glavarstva v Murski Soboti nam poroča: Izseljenci, ki potujejo v New York ali pa preko New Yorka se opozarjajo na novo ustanovljeno „Društvo za pomoč potnikom v New Yorku“, ki je uvedlo službo spremljevalcev (gnide service) za novo došle izseljence. Vsak izseljenec dobi brezplačno spremljevalca, ki ga napoti k sorodnikom oziroma odpravi preko New Yorka na zaželeno mesto. Svaha novoustanovljenega društva prepričati izkoriščavanje potnikov po različnih sleparjah itd.

V pogodbah, sklenjenih v tuji valut se zaradi odmere taks vzamejo v račun: 1 dolar za 85 Din, 100 čehoslov. kron za 260 Din, 100 madžarskih kron za 1 Din, 100 avstrijskih kron za 12 par. Ti kurzi veljajo za mesec julij 1923.

Industrijsko-obrtno vzorčna izložba združena z vrtnarsko, vinsko, gradbeno razstavo v Mariboru, od 15. do 26. avgusta 1923, je rok za prijave podaljšala do 20. junija 1923.

Obveznice predvojnih Avstrijskih posojil. Finančna delegacija objavlja uradno: Finančno ministrstvo, generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu je z razpisom D. br. 11.309 z dne 21. junija 1923 sporočila, da v reverzih, izdanih strankam za odvedene obveznice predvojnih državnih posojil, ne velja stavek, glaseč se „ne primajuči ovim nikakvu oba-

vezu odnosno izplate ovih obveznic“. Ta stavek je pač veljal za obveznice vojnih ne velja pa za obveznice predvojnih Avstrijskih posojil.

Jugoslavija in Stambolijski. V piselni mizi pokojnega bolgarskega ministr. predsednika Stambolijskega so našli „Načrt ustave za veliko jugoslovansko carstvo“. Za nas Slovence in Hrvate je nekaj nepričakovanega in neumljivega to, da po tem načrtu Slovenci in Hrvatje sploh ne bi imeli mesti v tej veliki jugoslovanski državi. Torej je tudi Stambolijski bil za to, da se nas odreže od sedanje Jugoslavije.

Obrtni vestnik za Prekmurje.

Davčne knjižice je uvedla finančna uprava. Knjižice so dobro urejene. Priporočamo vsakemu davkoplačevalcu, da si nabavi te knjižice, da bo lahko vsikdar kontroliral, koliko je že plačal in koliko še ima plačati davkov.

Pridobninske izjave za leto 1924/1925 je treba vložiti do konca julija 1923. Glasom razglašala delegacija ministrstva financ v Ljubljani mora vsak davčni obvezanec zaradi odmere občne pridobnine za priredbeno dobo 1924/1925 vložiti pridobninsko izjavo o okolnostih, ki so odločilne za odmero. Uradni obrazci se dobijo brezplačno pri davčnem okrajnem oblastvu ali pa pri davčnik uradih. Izjave se morajo podati po resnici. Podati se majo ustmeno ali pa pisмено. Navedbe se morajo nanašati na povprečno stanje obratnih razmer za dobo od 1. julija 1922 do dne 30. junija 1923, če pa se podjetje ali opravilo še ni vršilo leto dni, na povprečno stanje med to krajšo dobo njegovega obstanka; v tem zadnjem primeru se mora ob enem izjaviti, kaj se hoče v obsegu obrata izpremeniti v prih. letu, ali se bo v prih. letu obrat razširil ali pa skrčil. Kdor ne poda pridobninske izjave v predpisanem roku, temu se odmeri občna pridobnina na podstavi uradnih podatkov. Kdor pove v pridobninski izjavi kaj neresničnega ali pa kaj zamolči, se kaznuje po §§ 239 in 241 zakona o osebnih davkih.

Beltinci. Že v zadnji številki je „Naš Dom“ v uvodniku spregovoril par lepih besed na naslov našega društva. Dne 1. julija smo imeli pri nas lepo uspeli obrtniški shod. V društvenih prostorih se je zbralo večje število mojstrov, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanju govornikov; Dr. Pretnar je kot odposlanec trgovsko-obrtno zbornice v Ljubljani razložil ustroj in vrste davčnih zakonov, ki se tičejo obrtnika. Razložil je veliki pomen dober baš v vprašanju davkov. Zgodi se dostikrat, da se obrtniku davki

odmerijo previsoko. Posameznik si ne zna pomagati in pač plača vse, kar se od njega zahteva. Če pa imamo organizacijo, se obrne do njo in organizacija napravi pritožbo (apelacijo) in sploh vse korake, da se krivica popravi. G. Založnik, za popraševanje obrti v Celju je govoril o težavah malega obrtnika, o važnosti organizacij za obrtnika ter o obrtno-nadaljevalni šoli, ki jo nameravamo ustanoviti v Beltincih. Shod je vodil društveni predsednik g. Neubauer. Govorili so še gg. Štefan Kralj, nadučitelj Sprager in dr. Vesnik iz Murske Sobotice, ki je ostro kritiziral postopanje okrajnega glavarstva ki je v zadnjem trenutku prepovedalo veselico beltinskega stanovskega društva obrtnikov. Grajal je, da okrajna glavarstva slepo verujejo temu, kar jim kdo brezimeno načeneča. Krivo pa je mnogo orožništvo, ki se po navadi obrača po informaciji do nasprotnikov in išče informacije v konkurenčnih društvih. Ugled naše politične uprave in ugled orožništva zahteva, da se take neutemeljene zabrane društvenih prireditev več ne ponove. Zlasti če ni tehtnih vzrokov. Enkrat za vselej pa mora biti konec tistemu neodkritosrčnemu postopanju od strani politične oblasti. Ako ima ona tehtne razloge proti kakim prireditvi, potem naj te razloge pove jasno, da se prizadejo društvo lahko brani. Dolžnost pokrajinske uprave kot nadrejene inštanice pa je, da take prepovedi okrajnih glavarstev temeljito pretehta in ne kar brez razlogov potrdi. Naša politična uprava je s tem svojim ukrepom napravila zelo slabo uslugo pošteni slovenski stvari, tem manj, ker je šlo tu za izključno stanovsko društveno prireditev in nikako madžaronsko prireditev. Ako se pomisli, da je prepoved prišla v zadnjem trenutku, ko je društvo že imelo mnogo izdatkov, in ako se vpošteva, da se okrajno glavarstvo v M. Soboti mirno trpi razne madžaronske prireditev drugih društev, na katere se vabi s slovensko-madžaronskimi vabili, potem se pač čisto mirno lahko reče, da je bila prepoved veselice prireditev beltinskega obrtnega društva docela neumestna in pogrešena. S tem se pač ni napravila nobena usluga slovenski stvari. Zbor je prav spretno vodil predsednik Neubauer, ki je tudi povdarjal potrebo, da se revidirajo obrtni listi, ki so jih izdale jugoslovenske obrtne oblasti v Prekmurju. Danes izvršuje vse polno obrtnikov rokodelske obrti, ki se jih nihdar učili niso. S tem je občutno prizadet rokodelc, ki se je svoje obrti izučil in v njej delal predpisani rok. G. Škrfar je izrazil pomisleke proti ustanovitvi obrtne šole, gospod Sprager pa je obečal svoje sodelovanje. Shod je sploh v celem dobro uspel. Kakor poznamo delavnost našega odbora, zlasti gg. Kralja in Neubauerja, ali energijo in pridnost nadučitelja g. Spragerja, ne dvovimo, da ni več daleč čas, ko bomo v Beltincih imeli obrtno nadaljevalno šolo. Tako vidimo, da naše beltinsko staro društvo deluje in da si je postavilo vzvišeno nalogo v procvit obrtništva poraben in dvig gospodarstva in kulture sploh. Obilo uspeha želimo!

ROSIJA-FONSIER

zavarovalna in pozavarovalna družba v Beogradu.

Osnovni kapital 5,000.000 dinarjev.

Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo v Ljubljani, Sodna ul. 2.

Družba izvršuje zavarovanje vseh vrst:

zavarovanje proti požaru,

zavarovanje proti posledicam telesnih nezgod,

zavarovanje proti škodi po toči,

zavarovanje proti vlamu in tatvini,

vse vrste zavarovanj življenja pod najugodnejšimi pogoji,

zavarovanje vseh transportov,

zavarovanje jamstvene dolžnosti,

zavarovanje stekla.

Glavni zastopstvi za Prekmurje:

v DOLNJI LENDAVI in v MURSKI SOBOTI.

Naročajte si „Nas dom“!
Naročnina za četrt leta znaša
samo 10 Din.

Kralj. notar Ferdo Križan
v Murski Soboti
ima svojo

notarsko kancelarijo
od 13. julija naprej v
: občinski hiši :
(varoški kuči).

Važno za bolnike! Važno za deco!
Suhar (cvibak).

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem začel v moji pekarni izdelovati tri vrste suharja (cvibaka) in sicer: vanili in cimet. Ta suhar je zelo priporočljiv za vse ki so bolni na želodcu. Uživa se z največjo slastjo in koristjo, ako se ga namoči v vinu. Otroški (dečji) se uživa z mlekom. Paket stane 4 dinarje in se dobi v vseh večjih krajih. S spoštovanjem

Kralj Vekoslav,
pekarna Beltinci.

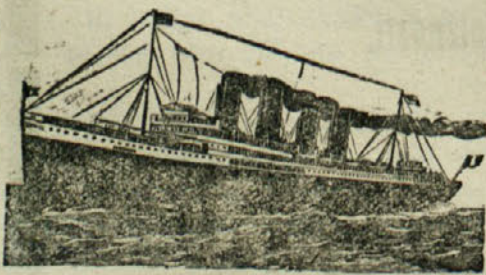
Podpirajte domačo obrt! Zatevajte povsod Kraljev suhar.

Amerikanci! Na prodaj je vinograd blizu Celja. Krasen razgled na mesto in planine. Lična hišica, nova klet, oboje na novo zidano in z opeko krito. 3000 trt na ameriški podlagi, nov nasad. Nekaj malega je je njive in gozda. Cena 105.000 Din. Ponudbe na upravnishvo „Nas dom“.

14 dnevni
tečaj za vezenje
(Stickkurs)

se bo obdrževal v Murski Soboti, kak hitro se priglasijo dovolj udeleženk. Osebe, ki so kupile Singerjev šivalni stroj, imajo pouk brezplačen, one pa, ki imajo stari Singerjev stroj, bodo plačale mali prispevek. Tečaj posečajo lahko tudi osebe, ki nimajo ravno Singerjevega stroja. — Pojasnila se daje v trgovini **Brata Brumen v Murski Soboti**, Cerkevna ulica, kjer se tudi sprejemajo priglasitve in kjer je zaloga naših strojev **SINGER šivalni stroji Bourne & Co. New York.**

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija
Havre-New York

Nakrajša linija, samo
6 dni čez morje
Glavno zastopstvo:
Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.
Vozne listke in tozadevna pojasnila daje
zastopnik Ivan Kraker
Ljubljana, Kolodvorska ulica 41.

ima kaj za prodati ali hoče kaj kupiti, naj inserira v „Našem domu“
Kdor

Ugodna prilika!

Po nizkih cenah izdelujeta obleke po najnovejšem kroju
krojača Ahčin in Lajnsček
v Murski Soboti, Cvetna ul. 92

Učenca (inaša)

sprejem takoj ali malo pozneje za dimnikarsko obrt. Hrana in stan v hiši. Vpraša se pri **Viktor Majzelj**, dimnikarski mojster v Dolnji Lendavi.

Proda se lepo posestvo, 4 1/2 orala zelnjišča z lepim sadovnjakom in novim poslopjem ter vinograd. — Cena 950.000 kron. Poizve se natančneje v pekarni Vekoslava Kralja v Beltincih.

Amerikanci!

Gostilna z 2 oraloma posestva; kegljišče, 4 lokali, 4 sobe za stanovanje, še ena mala hišica, potem gospodarsko poslopje, priljubljeno izletišče; od glavnega trga v Mariboru 15 minut oddaljeno. Prodajaja lastnik Kranjčič v Krčevini štev. 70 za 1.900.000 K ozir. pooblaščenec **Zagorski, Maribor, Barvarska ulice 3.** Pogoji zelo ugodni.

Zagorski ima na prodaj več hiš (hramov), posestev (verstev).

10% falejše kak kješteč!

Kose, žreblje (cveke), lopate, rasoje vsefele zelezino, kuhinjske posode galico (galicijo) rafijo svinjsko mast sčista sveže (friško) tikvino olje vse fele melo (moko) vsako špecerijsko blago dobite pri

ČEH in GAŠPAR
v MURSKI SOBOTI

na Lendavski cesti
vsikdar

10% falejše kak kješteč!

Vsakojake glasbene instrumente (godala) popravlja po nizki ceni
Ivan Horvat, kapelnik v Černelavcih pri Murski Soboti.
Priporoča se zlasti gg. učiteljem.

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térpapir)

in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najbogše in najfalejše

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom
v Murski Soboti
Slovenska ulica

Šparajte!

Prekmurska posojilnica

r. z. z. o. z.

v Murski Soboti

plača intereš na hranilne vloge

9%

brez odtegnjenja rentnega in invalidskega davka.

Daje posojila po najugodnejši ceni!

Pisarna je v hiši fiškališa g. dr. Škerlaka pa tudi v židovskem župnišču (farofu).

Stanovanje

s popolno oskrbo išče v M. Soboti uradnik. Ponudbe na upravnishvo.

Zgubilo se je

dne 5. tm. eno kolo v Rakičani. Kolo nosi št. 1416 in ima spredaj znamko „Germanija“ na šipi pa „Rival“. Lastnik kolesa je Clencigar Štef. pekarna Kralj v Beltincih. Najditelj dobi 500 kron nagrade!